

Calamiteiten

CALAMITEITENPLAN VOOR GASTOUDERS

1. Inleiding

Wat zijn calamiteiten?

Calamiteiten zijn onverwachte en veelal heftige gebeurtenissen die zeer ingrijpend zijn voor het gebeuren in het gastgezin.

Calamiteiten zijn grofweg in drie categorieën onder te verdelen

- A. Ongevallen met kinderen en de gastouder
- B. Calamiteiten door storingen in apparaten in en om de opvangomgeving, bijvoorbeeld stroomuitval/ overstroming/ brand etc.
- C. Calamiteiten veroorzaakt door overige zaken, zoals personen van buitenaf, bijvoorbeeld indringers/ overval/ een kind dat niet opgehaald wordt/ personen die onrechtmatig een kind opeisen.

2. Handelingsplannen

Alle categorieën van calamiteiten vereisen een andere manier van handelen. Achtereenvolgens worden handelingsplannen genoemd. Voor alle situaties geldt dat in geval van calamiteiten het invoeren van hulp van andere volwassenen dan de gastouder noodzakelijk kan zijn voor een goede en adequate benadering, zulks ter beoordeling van de gastouder. Om goed te kunnen handelen zijn een aantal actiepunten noodzakelijk, bijvoorbeeld het opstellen van een vluchtplan, afspraken over noodadressen etc.

Ongevallen met kinderen en de gastouder

In de situatie van een ongeval, gif slikken etc. geldt het volgende handelingsplan.

Volgorde van handelen:

1. Raak niet in paniek en straal rust uit naar het kind en de eventuele andere aanwezige kinderen.
2. Probeer een goede inschatting te maken van de toestand waarin het slachtoffer verkeert.
3. Laat het alarmnummer 112 bellen, indien het slachtoffer per ambulance naar het ziekenhuis moet
4. Verleen Eerste Hulp, als je daartoe de kennis hebt.
5. Doe geen dingen die het slachtoffer meer schade kunnen berokkenen.
6. Laat het slachtoffer nooit alleen
7. Indien de situatie het toelaat, haal eventuele andere kinderen weg bij het slachtoffer
8. Neem gegevens van het slachtoffer mee naar het ziekenhuis. Zorg ervoor dat de afsprakenlijst met de belangrijkste gegevens van het kind, zoals het inschrijffnummer van het ziekenfonds, binnen handbereik ligt.
9. Licht de ouders/ noodadres/ partner zorgvuldig in, en maak hier een notitie van. Notitie bevat: tijdstip van overleg, korte inhoud van het gesprek, en evt. genomen besluiten.
10. Stel het gastouderbureau op de hoogte.

Na afloop;

Maak de situatie bespreekbaar met de aanwezige kinderen, evalueer de situatie met het gastouderbureau en de ouders.

Calamiteiten met de dood tot gevolg.

Een ongeval met de dood tot gevolg of een situatie van wiegendood, moet voor een deel een ander protocol van handelen hebben. Ook de nazorg voor ouders en gastouders en evt. kinderen is hierbij van belang. Dit onderwerp dient apart behandeld te worden. (zie protocol sterfgeval 4.1.5.)

Calamiteiten veroorzaakt door apparaten

Tot deze categorie van calamiteiten horen bijvoorbeeld een overstroming/ stroomstoring/ storing aan de centrale verwarming/ brand.

Bij calamiteiten van andere aard, gelden de volgende stelregels:

1. Blijf kalm.
2. Zorg dat het kind/ de kinderen zo min mogelijk overlast hebben.
3. Verplaats ze indien nodig naar een andere ruimte en neem de afsprakenlijst met adressen en telefoonnummer altijd mee.
4. Overstromingen door storing aan de waterleiding (niet aan apparatuur) of defecten aan de c.v. dienen gemeld te worden aan de (eventuele) verhuurder. Laat reparaties uit voeren door erkende firma's.
5. Stel het gastouderbureau op de hoogte van de calamiteit, ook vermelden welke acties er zijn ondernomen.

Langdurige situaties

Tijdens langdurige situaties van bijvoorbeeld kou dat de kinderen schade kan berokkenen neem je contact op met ouders (indien niet bereikbaar met het gastouderbureau), leg situatie voor en vraag ze het kind op te halen. Evt. door een door de ouders ingeschakelde derde.

Apparaten storing

- Overstroming door storing aan de apparatuur: zelf actie op ondernemen. (garantie apparaat)
- Interne stroomstoring; veelal op te lossen door stop in de meterkast om te schakelen of te vervangen (deze moet wel toegankelijk zijn)
- Externe stroomstoring; elektrische apparaten vallen uit.
- Kan problemen opleveren met voedingsbereiding voor baby's

Calamiteiten veroorzaakt door buitenstaanders

Hoe ga je om met ouders, die onrechtmatig hun kind komen opeisen. Wat doe je als je een kind kwijt bent.

Het kind wordt opgehaald door een ander zonder dat je hiervan op de hoogte bent.

1. Spreek in het kennismakingsgesprek af dat een kind alleen aan de ouders meegegeven wordt, tenzij de ouders laten weten dat het anders is.
2. Geef in principe nooit een kind aan een ander mee, waarvan je niet van tevoren op de hoogte bent gesteld.
3. Leg betreffende persoon de regels uit.
4. Neem telefonisch contact op met de ouders/ verzorgers.
5. Bij kinderen van wie de ouders gescheiden zijn, en er een omgangsverbod met 1 van de ouders is, is het zinvol dat het gastouderbureau een kopie van het gerechtelijk bevel in het kinddossier bijvoegt.. Dit geeft soms een extra ondersteuning bij het geen toestemming verlenen van het meegeven van het kind.

Het is ondoenlijk iedere denkbeeldige situatie te beschrijven. Daarom geldt in alle situaties allereerst:

Gebruik je gezond verstand!

Denk aan de veiligheid van de kinderen

En aan je eigen veiligheid!

3. Vaststelling ongeval en calamiteit

Ongelukken zijn vaak gebonden aan een bepaalde ontwikkelingsfase van het kind. Dit wetende is het wellicht mogelijk preventieve maatregelen te nemen. In het onderstaande overzicht wordt aangegeven welke ongelukken het meeste voorkomen per leeftijdscategorie.

0-1 jr.

Vallen van commode, bed, tafel en uit wipstoel. Verslikken bij het verkennen van objecten met de mond.

1-2 jr.

Omvallen, vallen uit kinderstoel. Zich verbranden aan hete vloeistoffen en voorwerpen. Snijden, prikken. Inslikken gevaarlijke stoffen/ pillen. Te water geraken.

2-3 jr.

Val uit raam, Val van trap. Struikelen, botsen, stoten. Snijden. Te water geraken. Inslikken, in neus stoppen, gevaarlijke stoffen.

3-4 jr.

Vallen, botsen, snijden. Te water geraken. Branden aan vuur. Bekneld raken.

4-5 jr.

Vallen. Bekneld raken. Snijden aan glas en scherpe voorwerpen. Bekneld raken tussen deuren en dergelijke.

5-9 jr.

Vallen met sport / spel. Vallen en bekneld raken met fiets. Snijden en prikken aan gereedschap. Verbrandingen van vuur (vuurtje stoken). Verkeersongevallen komt in iedere leeftijdscategorie voor. De gevolgen van een val kunnen variëren van een flinke bult, schaafwond, tand door de lip, bloedneus, tot een diepe wond, of een ernstige kneuzing/ breuk. In het voorjaar en in de zomer bestaat de kans dat de kinderen gestoken worden door een bij, hommelmot of wesp.

Preventieve maatregelen voor de speelruimten binnen:

- Ramen die beveiligd zijn, zodat kinderen er niet uit kunnen vallen/ klimmen.
- Geaarde elektrische apparaten, die op een onbereikbare plaats voor kinderen worden gezet. Denk ook aan de snoeren van bijv. de waterkoker/ koffiezetapparaat, welke buiten bereik van de kinderen moeten zijn. Geaarde wandcontactdozen, die buiten bereik van kinderen aangebracht zijn; is dit niet het geval: gebruik dan afschermkapjes.
- Heetwater kranen buiten bereik van kinderen.
- Kinderbedjes met spijltjes op een veilige afstand (6 a 7 cm), dit geldt ook voor de spijltjes van de box.
- Lakentjes en dekentjes gebruiken in plaats van dekbedden. Koordjes, touwtjes, knopen en strikjes horen in verband met verstikkingsgevaar niet thuis in een kinderbedje. Fopspenen regelmatig controleren op veiligheid.
- Commode op juiste hoogte; benodigde spulletjes voor het verschonen binnen handbereik.
- Speelgoed dat aansluit bij de verschillende ontwikkelingsfasen. Controleer het speelgoed regelmatig of het nog heel is. Schaf geen speelgoed aan waar gevaarlijke onderdelen gemakkelijk van kunnen worden losgepeuterd. Let bij houten speelgoed erop dat het niet gaat splinteren (gifvrije verf!!). Zijn de verkleedkleden van brandveilige textiel?
- Zie erop toe dat kleine kinderen geen pinda's, kleine snoepjes, toverballen en dergelijke krijgen wegens verstikkingsgevaar
- Zorg ervoor dat reinigingsmiddelen goed opgeborgen zijn.

Preventieve maatregelen voor de speelruimten buiten:

- Goede omheining rondom heel de speelplaats/ de tuin, juiste hoogte en spijlen 6 a 7 cm uit elkaar
- Zorgen dat als er een zwembadje gevuld is, er permanent toezicht is.
- Een net over de zandbak (tegen katten- en hondenpoep)
- Kijk fietsjes en ander buitenspeelmateriaal regelmatig na op veiligheid

- Op en rondom de speelplaats/ de tuin mogen geen giftige planten, struiken en bomen staan, evenals prikkelbosjes. Er op toezien dat gemeentebegroeiing, grenzend aan de speelplaats bijgehouden wordt.
- Eventuele klimtoestellen mogen niet te hoog zijn, moeten splintervrij zijn en er moet gras, zand of rubber tegels op de ondergrond zijn aangebracht. Bij schommels moet rondom voldoende vrije ruimte zijn zodat zij kunnen uitzwaaien; is de tuin te klein: dan geen schommels. Alle toestellen moeten goed verankerd en onderhouden zijn.

Ook al zijn al deze maatregelen genomen, dan kun je toch regelmatig te maken krijgen met een ongeval van kinderen of gastouder. Gastouders worden dan ook dringend geadviseerd elk jaar de EHBO- cursus van het gastouderbureau te volgen.